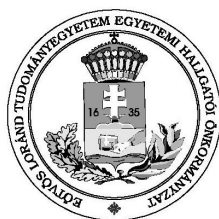

SIC ITUR AD ASTRA

FIATAL TÖRTÉNÉSZEK FOLYÓIRATA

59. (2009)

XX. évfolyam

A folyóirat megjelenését
Kreutzer Andrea,
az Eötvös Loránd Tudományegyetem,
az ELTE Egyetemi Hallgatói Önkormányzat
és az ELTE BTK HÖK Kulturális és Sportbizottsága
támogatta

SIC ITUR AD ASTRA

ALAPÍTÁS ÉVE 1987

Alapító szerkesztők

Kreutzer Andrea, Nyáry Mihály, Morenth Péter
Sahin-Tóth Péter †, Szilágyi Márton

A Sic Itur ad Astra Egyesület elnöke

Szilágyi Márton

Szerkesztőség

Bolgár Dániel, Demmel József, Gyökös Eleonóra, Kelenhegyi Andor
Naményi Ildikó, Marsai Viktor, Mihalik Béla, Papp Gábor
Priszlinger Zoltán, Rigó Máté, Szokol Réka, Tolmár Bálint

A szerkesztőség címe

SIC ITUR AD ASTRA Egyesület
ELTE BTK Közép- és Kora Újkori Magyar Történeti Tanszék
1364 Budapest, Pf. 107. vagy 1088 Budapest, Múzeum krt. 6–8.
e-mail: info@sicitur.hu
Számlaszám: OTP Bank 11742001-20042440

A számot Bolgár Dániel, Demmel József és Marsai Viktor szerkesztette.

A borítón felül rácegrespusztai paraszt, alul balra Déry Tibor, középen Dérynek
magyarázó rácegrespusztai paraszt, tőle jobbra Illyés Gyula látható.
A montázs alapjául szolgáló felvételeket a Petőfi Irodalmi Múzeum bocsátotta
rendelkezésünkre.

Tördelés: Papp Gábor
Címlap: Papp Gábor és Rigó Máté
Nyomdai kivitelezés: Eto-Print Kft.
1134 Budapest, Váci út 19.

ISSN 0238-4779

Tartalom

5	Lectori salutem!
	Interjú
7	„Engem nagyon kevésbé érdekel, ki és hol szúrta le Petőfit Segesvárnál, és hogy hol van eltemetve” Interjú Margócsy Istvánnal
	Tanulmányok
19	Szilágyi Márton Az irodalomtörténeti biográfiák hasznáról és használatáról Egy készülő Csokonai-biográfia mikrotörténeti alapjai
49	Halmos Károly Hagenström mint ideál A szépirodalom társadalomtörténeti elemzésének lehetőségei
73	Fenyves Katalin Zsidó önreprezentáció, személyes irodalom, történelem. Források és forráskritikai megjegyzések a zsidó önábrázolás tanulmányozásához
99	Keszeg Anna „Betsesbb értz az arany rozsda-fészek vasnál”. A rendiség retorikája Gyöngyössi János Korda György felett mondott halottbúcsúztatójában
117	Vaderna Gábor Nevelés és Bildung A Dessewffy család és a gyermeknevelés a 19. század első felében
149	Dede Franciska A társasélet akrobatái Vázlat a társasági és az irodalmi dendikről Brummelltól Proustig
175	Bolgár Dániel „Maguk közt kiválni” Asszimiláció és integrálódás Mikszáth műveiben
185	Szokol Réka A Medve utcai polgáristák Hogyan értelmezhetők Németh László testmérési?

Műhely

- 201 **Doncsecz Etelka**
Verseghy Ferenc retractatioja
Dokumentumok a Millot-fordításhoz fűzött Értekezések visszavonásáról
- 251 **Demmel József**
Az irodalom (szociális) hálójá
Közelítések Vahot Imréhez

Szemle

- 269 G. Etényi Nóra: Az információtörténeti kutatás újdonságairól
Novák Veronika: Hírek, hatalom, társadalom. Információáramlás Párizsban a középkor végén
- 275 Torma Katalin: Az univerzális tudomány: esztétika
Balogh Piroska: Ars scientiae. Közelítések Schedius Lajos János tudományos pályájának dokumentumaihoz
- 277 Simon Zoltán Boldizsár: A módszer mellett – a kánon ellen
Szilágyi Márton: Határpontok
- 289 Balogh Piroska: Törésvonalak metszésében: a pályarajz posztmodern, interdiszciplináris változata
Völgyesi Orsolya: Egy siker kudarca. Kuthy Lajos pályafutása
- 297 Keszeg Anna: Az írók társadalmi helyzete a mai Franciaországban. Egy felmérés tanulságai
Bernard Lahire: La condition littéraire. La double vie des écrivains

301 **Szerzőinkhez!**

304 **Szerzőink**

Lectori salutem!

Noha a trendekkel lépést tartani igyekvő irodalmárok és történészek mostanság egyre inkább kultúratudományként határozzák meg saját tudományterületüket, az irodalomtudósi és historikusi gyakorlat mégis nagyon kevésbé hasonlít egymásra. Ami egymásra hatás mégis megfigyelhető, az furcsa módon nem elsősorban az irodalomtörténet és a történetírás között van, hanem – igen egyoldalúan – az irodalomelmélet és speciálisan a társadalomtörténet között.

Kötetünk – melynek összeállításakor szerkesztőségünk nagyban támaszkodhatott az ELTE BTK Irodalomtudományi Doktori Iskolájában működő „Magyar és európai felvilágosodás” doktori program oktató- és hallgatógárdájára – ezen a helyzeten kíván változtatni a maga szerény lehetőségeihez mérten. Éppen ezért olyan tanulmányokat válogattunk össze, amelyek átjárnak az irodalom- és a történettudomány, különösképpen az irodalomtörténet és a társadalomtörténet határvonalaiban. Az írások egyik (nagyobb) része arra vállalkozik, hogy az irodalmat, az irodalom művelésének gesztusát és ambícióját társadalmi kontextusa felől ragadja meg, másik része pedig szépirodalmi fikciók társadalomtörténeti olvasatát tárja az olvasó elé.

a Sic Itur ad Astra szerkesztősége